

OBSAH ROČNÍKU 19/1997

ČLÁNKY A ESEJE

obecné otázky historie a historiografie

1. Hnízdo, Bořek: *Historické aspekty v politické geografii*. 4/1997, s. 31–35.
2. Kořalka, Jiří: *Evropské myšlení v novodobé české společnosti*. 4/1997, s. 2–7.
3. Lipták, Lubomír: *Čo sú slovenské dejiny? Konflikt politiky a vedy*. 2/1997, s. 2–6.
4. Nodl, Martin – Zeman, Pavel: *Listopad 1989 jako historický problém*. 6/1997, s. 32–33.
5. Smetánka, Zdeněk: *Archeologie lidské mysli. Glosy o kognitivní archeologii*. 3/1997, s. 2–4.

pravěk a starověk

6. Čiháková, Linda: *Archeologické objevování Hebrid*. 1/1997, s. 12–13
7. Salač, Vladimír: *Přibližné výročí. 2000 let od příchodu krále Marobuda do Čech*. 1/1997, s. 7–11.
8. Keparťová, Jana: *Komunální volby na římský způsob*. 4/1997, s. 8–12.
9. Sýkorová, Ivana – Matoušek, Václav: *Hledání nového mýtu. Ještě k české archeologii na sklonku 20. století*. 6/1997, s. 2–6.

středověk (do roku 1618)

10. Pánek, Jaroslav: *Soužití z nezbytnosti a jeho meze. Česká náboženská tolerance na přelomu středověku a novověku*. 4/1997, s. 13–18.
11. Roedl, Bohumír: *Žatecké kapitoly Pavla Skály ze Zhoře*. 1/1997, s. 14–17.
12. Třeštík, Dušan: *Biskup Vojtěch a vznik střední Evropy*. 3/1997, s. 5–12.

raný novověk (17.–18. století)

13. Hanáková, Markéta: *Problém porozumění. Misionář z Moravy*. 1/1997, s. 18–22.
14. Himl, Pavel: *Ďábel v síti byrokracie (I.)*. 5/1997, s. 31–35; *(II.)*. 6/1997, s. 7–11.
15. Kuklík, Jan ml.: *Oliwer Cromwell a Protektorát v Anglii*. 3/1997, s. 13–18.
16. Raková, Svatava: *Stýkání a potýkání. Dobývání Ameriky a „obraz druhého“ v severoamerické perspektivě*. 2/1997, s. 27–32.
17. Štroblová, Helena: *Německá osada u kostela sv. Jiří v Kutné Hoře*. 2/1997, s. 23–26.
18. Vlnas, Vít: *Od šlechtěného rytíře k rudému praporu. Píseň o princovi Evženovi v proměnách času*. 4/1997, s. 19–26.

novověk (do druhé světové války)

19. Alexander, Manfred: *Čeští Němci a vznik Československé republiky*. 6/1997, s. 21–26.
20. Holec, Roman: *Triumf a pád policajného agenta Duliškoviča*. 2/1997, s. 12–14.
21. Hrbek, Jaroslav: *SS – útok černého barbarství na lidskou civilizaci*. 5/1997, s. 14–18.
22. Chalupa, Jiří: *Diktátor z boží vůle. Pokus o portrét Francisca Franka*. 1/1997, s. 23–28.
23. Jiříčko, Pavel: *Místopis počátků českého sportu*. 5/1997, s. 36–41.
24. Klöslová, Zdenka: *Příběh (nejen) stříbrné vázy*.

Generál Gajda, čsl. legie a hnutí za nezávislost Koreje. 6/1997, s. 17–20.

25. Kováč, Dušan: *Slovenský pohad na medzinárodné dianie medzi revolúciou a vyrovnaním*. 2/1997, s. 7–11.
26. Kučera, Jan P.: *Wagner a Hitler – svůdce a svedený?* 5/1997, s. 8–13.
27. Loewenstein, Bedřich: *Německá katastrofa*. 5/1997, s. 2–7.
28. Lukeš, Michal: *První den druhého prezidenta*. 4/1997, s. 27–30.
29. Macura, Vladimír: *Dcera národa*. 3/1997, s. 19–23.
- 29a. Malíř, Jiří: *Od jazykové rovnoprávnosti k národnostnímu rozdělení*. 6/1997, s. 12–16.
30. Neutatz, Dietmar: *Zrození moskevského metra*. 3/1997, s. 28–31.
31. Pfaff, Ivan: *Kulturní politika Sudetoněmecké strany v českém pohraničí 1935–1938*. 5/1997, s. 19–22.
32. Švankmajer, Milan: *Kavkazský bandita*. 3/1997, s. 24–27.
33. Wittlichová Lucie: *Sto let Strakovy akademie*. 2/1997, s. 33–37.

nejnovější dějiny

34. Kamenec, Ivan: *Limity zahraničnej politiky prvej Slovenskej republiky (1.)*. 2/1997, s. 15–18; *(2.)*, 3/1997, s. 32–34.
35. Knotková-Čapková, Blanka: *Rozdělený národ a hledání identity*. 6/1997, s. 27–31.
36. Krejčová, Helena: *Poslední akce Ústředního úřadu pro uspořádání židovské otázky*. 1/1997, s. 29–32.
37. Moravcová, Dagmar: *Hitler, holokaust a „obyčejní“ Němci*. 5/1997, s. 27–30.
38. Pešek, Jiří: *Habent sua fata libelli. Návrat ukořistěných knih z Gruzie do Německa*. 1/1997, s. 33–35.
39. Pillingová, Iris: *„Chybějící hněv lidu“*. Úvahy Hannah Arendtové o poválečné době. 5/1997, s. 23–26.
40. Rychlík, Jan: *Proces proti tzv. slovenským buržoazním nacionalistům*. 2/1997, s. 19–22.

dějiny umění a literatury

41. Bartlová, Milena: *Tisíc let úcty ke sv. Vojtěchu v památkách českého výtvarného umění*. 2/1997, s. 38–42.
42. Burget, Eduard – Kudrys, Milan: *Příběh zraněného kentaura*. 5/1997, s. 42–46.
43. Klápště, Jan: *Poklad ze slezské Středy a příběhy skryté v jeho třpytu*. 6/1997, s. 34–38.
44. Ryantová, Marie: *Tulipán – módní květina 17. století*. 4/1997, s. 36–38.
45. Vacková, Jarmila: *Fenomén Bosch na konci tisíciletí*. 1/1997, s. 38–44.
46. Vybíral, Jindřich: *Druhý život Jana Kotěry*. 3/1997, s. 35–37.

rozhovory, ankety

47. *Biografický slovník – jak a hlavně kdy?* – Jan Novotný. Jan Urban, 6/1997, s. 44–45.
48. *Moskva historikům nevěří – Gerhard Jagschitz*. Daniel Kaiser, 4/1997, s. 39–41.
49. *O nejlepší historickou knihu roku 1996*. 1/1997, s. 53–54; *(Dokončení)*. 2/1997, s. 50–52;

50. *Od japonského národního obrození k českému – Tomoko Asomura.* Josef Polišenský, 3/1997, s. 38–39.
 51. *Tichý Američan v Praze – Gary B. Cohen.* Michal Svatoš, 5/1997, s. 47–49.
 52. *Uvědomujeme si svoje poslání – Katarína Hradská.* Jan Urban, 2/1997, s. 43–45.
 53. *Z Čech až na konec světa ... a zase trošku zpátky – Wilma Iggersová.* Jiří Pešek, 1/1997, s. 45–47.

na aktuální téma

54. Bartošová, Magdalena: *Rusko a NATO. Historie krátká, leč pestrá.* 4/1997, s. 42–44.

nekrology

55. Hojda, Zdeněk – Pešek, Jiří: *Sbohem, pane učiteli. Rostislav Nový 6. 5. 1932–4. 12. 1996.* 1/1997, s. 36–37.
 56. Klápště, Jan – Urban, Jan: *Jan Rulf (3. 3. 1952 – 2. 4. 1997).* 3/1997, s. 56.

osudy významných diplomatů

57. Nechvátal, Martin: *„Záležitost washingtonská“. Bedřich Štěpánek a skandální počátky československo-amerických diplomatických vztahů.* 3/1997, s. 40–43.

památky

58. Jan Urban: *Po roce a půl nejen o Valdštejnském paláci.* 4/1997, s. 48–53.
 59. Vybíral, Jindřich: *Malebné soukromí následníkovy.* 3/1997, s. 44–47.

polemika, diskuse

60. Bláhová, Marie: *Je raný středověk historickou fikcí?* 3/1997, s. 51–52.
 61. *Jak dál v bádání o 19. století?*, 3/1997, Pavla Horská, s. 53–54; Jiří Rak, s. 54.
 62. Křen, Jan: *Česko-německá čísla a jedna zapomenutá kniha.* 2/1997, s. 53–54.

prameny a dokumenty

63. Podaný, Václav: *Albert Einstein očima Emila Utitze.* 6/1997, s. 46–47.

výstavy

64. Hojda, Zdeněk: *Návštěvou v pražských obrazových kabinetech 18. století.* 3/1997, s. 48–50.
 65. Prah, Roman: *Umělecké historismy 19. století mezi Vídní a Prahou.* 1/1997, s. 48–52.
 66. Vlnas, Vít: *Anežka potřetí.* 4/1997, s. 45–47.
 67. *„Rudolfinský rok“ – anketa nad jednou výstavou (Josef Válka, Ivana Čornejová, Jaroslav Pánek, Lubomír Slavíček, Václav Bůžek, Vladimír Urbánek, Jana Kubková),* 6/1997, s. 49–54.

výročí

68. Kučera, Jan P.: *O Františku Schubertovi, Vídní a romantismu. K „schubertovskému“ výročí: 31. 1. 1797 – 19. 11. 1828.* 2/1997, s. 46–47.
 69. Měchýř, Jan: *Charta 77.* 1/1997, s. 2–6.
 70. Pešek, Jiří: *Filip Melanchthon. 500 let od narození velkého humanisty, refermátora a učitele.* 6/1997, s. 39–43.

kniha, o které se hovoří

71. Míšková, Alena: *Hodina pravdy – rok diskusí (Daniel Jonah Goldhagen: Hitlers willige Vollstrecker).* 5/1997, s. 50–54.
 72. Svatoš, Michal: *Konfese historikova (Zdeněk Kalista: Po proudu života 2).* 2/1997, s. 48–49.

komentáře, oznámení, aktuality

73. Čelko, Vojtěch: *„V mene ľudu?“ – o justícii v štáte SED.* 4/1997, s. 57–58.
 74. Hojda, Zdeněk: *Hamsun.* 3/1997, s. 55.
 75. Hojda, Zdeněk: *Po stopách velhorské bitvy.* 5/1997, s. 56–58.
 76. Houfek, Václav: *Historie Ústí nad Labem na internetu.* 6/1997, s. 55.
 77. Novotný, Vladimír: *Hrabal jako historický pramen.* 3/1997, s. 57.
 78. Pařez, Jan: *Strahovský knihovník a historik.* 5/1997, s. 56–58.
 79. Pešek, Jiří: *Archiv hl. města Prahy v novém.* 4/1997, s. 54–55.
 80. Pešek, Jiří: *Čeští kubisté prodáni v Londýně.* 4/1997, s. 57.

konference, setkání

81. Baštecká, Lýdia: *Národ a vyznání v sousedském dialobu.* 1/1997, s. 57–58.
 82. Čelko, Vojtěch: *VI. ročník libereckého seminára.* 2/1997, s. 58–59.
 83. Čornej, Petr: *Studentská přehlídka napodruhé.* 1/1997, s. 56–57.
 84. Hojda, Zdeněk – Urban, Jan: *Wintrův Rakovník po sto letech.* 2/1997, s. 55.
 85. Kumpera, Jan: *V Rokycanech o Rokycanovi.* 4/1997, s. 55–56.
 86. Levorová, Marta: *Druhé dobršské symposium, tentokrát o Ondřeji Františkovi de Waldtovi (1683–1752).* 5/1997, s. 58.
 87. Nechvátal, Martin: *Češi, Slováci, Francouzi.* 1/1997, s. 59.
 88. Nechvátal, Martin: *Podkarpatská Rus v dějinách ČSR.* 6/1997, s. 56.
 89. Petrasová, Taána – Hojda, Zdeněk: *Sex, tabu a kultura 19. století v Plzni.* 3/1997, s. 58–59.
 90. Roedl, Bohumír: *V Pardubicích o povstání.* 6/1997, s. 55.
 91. Sekera, Martin: *Východočeské Athény a Josef Liboslav Ziegler.* 4/1997, s. 56.
 92. Smetana, Vít: *Konferenční diletantství a žluklý margarín aneb nebohý Georgij Konstantinovič.* 1/1997, s. 32.
 93. Waska, Karel: *Gryspekové a předbělohorská šlechta – Kralovice a poddaná města.* 4/1997, s. 54–55.

polemika, diskuse

94. Čornej, Petr - Vlnas, Vít: *Psáno z Pece,* 6/1997, s. 58–59.
 95. Čornejová, Ivana: *Ďábel kulhající na obě nohy.* 2/1997, s. 55–57.
 96. Hlaváček, Ivan: *Reprinty – chvály a otazníky.* 6/1997, s. 56.
 97. Míšková, Alena: *Mávnout rukou?*, 6/1997, s. 58–59.
 98. Novotný, Jan: *Ad: Jan Měchýř, Charta 77 (DaS 97/1).* 2/1997, s. 59.
 99. Šubrt, Luděk: *Ad: Konferenční diletantství a žluklý margarín aneb nebohý Georgij Konstantinovič.* 3/1997, s. 57–59.

knihy a periodika

100. Čornej, Petr: *Malá splátka na velký dluh (Miscellanea husitica Ioannis Sedlák).* 3/1997, s. 55–57.

101. Čornejová, Ivana: *Portrét barokního preláta (Valentin Urfus, Jan Tomáš Berghauer, 1684–1760, děkan královské kolegiální kapituly sv. Petra a Pavla na Vyšehradě)*. Ivana Čornejová, 6/1997, s. 59.
102. Horyna, Mojmir: *Pomalu splácené dluhy (Soupis památek historických a uměleckých v Království českém; Umělecké památky Čech – 1957; Umělecké památky Čech 1977–1982; Umělecké památky Moravy a Slezska – sv. 1; Umělecké památky Prahy)*. 1/1997, s. 55–56.
103. Klápště, Jan: *Kalendář na stůl (Mostecký kalendář)*. 2/1997, s. 56–57.
104. Křížová, Květa: *Karel První a Poslední (Peter Broucek: Karl I. (IV.) – Der politische Weg des letzten Herrschers der Donaumonarchie)*, 6/1997, s. 56–57.
105. Kučera, Jan P.: *Mýtus o Cyranovi (Kniha o Cyranovi)*. 2/1997, s. 57–58.
106. Kučera, Jan P.: *Světová náboženství (Paula R. Hartzová: Taoismus; Madha Bazaz Wanguová: Buddhismus)*. 1/1997, s. 22.
107. Pánek, Jaroslav: *Encyklopedie evropské reformace (The Oxford Encyclopedia of the Reformation)*. 1/1997, s. 56–57.
108. Pešek, Jiří: *Učebnice, která zaujme (Lýdie Petráňová: Lidé v dějinách)*. 4/1997, s. 59.
109. Sedliaková, Alžběta: *Bibliografická k dejinám Slovenska (Vendelín Jankovič – Škorupová, Anna: Bibliografická k dejinám Slovenska)*. 2/1997, s. 58–59.
110. Sekera, Martin: *Jak dál v bádání o 19. století? (Jiří Kořalka: Češi v habsburské říši a v Evropě 1815–1914)*. 1/1997, s. 6.
111. Slavík, Jiří: *Zapomenuté dějiny zapomenuté země (Kladský sborník 1)*. 1/1997, s. 59.
112. Smetana, Vít: *Dosti problematická skripta (Běla Plechanovová – Jiří Fidler: Kapitoly z dějin mezinárodních vztahů)*. 5/1997, s. 55–56.
113. Svatoš, Michal: *Svědectví doby (Radim Dušek – Marie Macková: Osudy politických vězňů 1948–1989 okresu Ústí nad Orlicí)*. 4/1997, s. 58–59.

výstavy, expozice

114. Fejtová, Olga: *Pozemští bohové – na okraj jedné zahraniční výstavy*. 4/1997, s. 57.
115. Pařez, Jan: *Muzeum dějin papíru a filigránů*. 1/1997, s. 58.
116. Smetánka, Zdeněk: *Minulost v omáčce marketingu*. 4/1997, s. 58–59.

Slovník soudobých světových historiků

117. Havránek, Jan: *Carl Emil Schorske*. 1/1997, s. 58–59.
118. Hojda, Zdeněk – Pešek, Jiří: *Maria Bogucka*. 2/1997, s. 55–57.
119. Hojda, Zdeněk: *Wolfgang Hardtwig*. 5/1997, s. 55–57.
120. Horský, Jan: *André Buguiere*. 3/1997, s. 57–59.
121. Pešek, Jiří: *Richard J. Evans*. 4/1997, s. 54–56.
122. Svátek, František: *Jean-Baptiste Duroselle*. 3/1997, s. 55–57.
123. Svatoš, Michal: *Jacques Le Goff*. 1/1997, s. 55–58.

ĎASŮV KAPSÁŘ

124. 1/1997, s. 60; 2/1997, s. 60; 3/1997, s. 60; 4/1997, s. 60; 5/1997, s. 59; 6/1997, s. 60. Značky v Kapsáři

použité znamenají tyto autory: ič – Ivana Čornejová, jpk – Jan P. Kučera, ju – Jan Urban, pč – Petr Čornej, red. – redakce, vr – Václav Vrabc, vs – Vít Smetana, zh – Zdeněk Hojda.

NOVÉ KNIHY

125. Bělina, Pavel: *Kolín. 18. 6. 1757*. Jan Urban, 6/1997, s. 62.
126. Bologne, Jean Claude: *Svatby. Dějiny svatebních obřadů na Západě*. Zdeněk Hojda, 4/1997, s. 63.
127. Burke, Peter: *Italská renesance. Kultura a společnost v Itálii*. Jan P. Kučera, 3/1997, s. 61–62.
128. Butler, Rupert: *Hitlerova mladá garda*. Michal Kopeček, 5/1997, s. 61.
129. Collins, Roger: *Baskové*. Jan Klápště, 6/1997, s. 61.
130. *Dějiny obyvatelstva českých zemí*. Zdeněk Hojda, 4/1997, s. 61.
131. Frolík, Jan–Smetánka, Zdeněk: *Archeologie na Pražském hradě*. Jan Klápště, 4/1997, s. 62.
132. Gurevič, Aron: *Nebe, peklo, svět*. Petr Čornej, 1/1997, s. 61.
133. Hamannová, Brigitte a kol.: *Habsburkové. Životopisná encyklopedie*. Jan Urban, 1/1997, s. 62–63.
134. Haumann, Heiko: *Dějiny východních Židů*. Jan Havránek, 3/1997, s. 62.
135. Heibertová, Patrice – Heiber, Helmut: *Odvracená tvář hákového kříže*. Helena Krejčová, 5/1997, s. 60–61.
136. Here, Franz: *Metternich*. Jiří Rak, 1/1997, s. 62.
137. Hibbert, Christopher: *Vzestup a pád rodu Medici*. Ivana Čornejová, 5/1997, s. 62–63.
138. Hladký, Ladislav: *Bosna a Hercegovina. Historie nešťastné země*. Jaroslav Pánek, 5/1997, s. 64.
139. Hroch, Miroslav: *Národní zájmy. Požadavky a cíle evropských národních hnutí devatenáctého století v komparativní perspektivě*. Jiří Rak, 3/1997, s. 62.
140. Churchill, Winston S.: *Mé životní začátky*. Michael Kopeček, 1/1997, s. 63–64.
141. James, Edward: *Frankové*. Jan Klápště, 6/1997, s. 61.
142. Kaplan, Karel: *Pět kapitol o únoru*. Jan Měchýř, 5/1997, s. 64.
143. Kennedy, Paul: *Vzestup a pád velmoci. Ekonomické proměny a vojenské konflikty v letech 1500–2000*. Pavel Bělina, 2/1997, s. 64.
144. Klíma, Jan: *Dějiny Portugalska*. Jan P. Kučera, 1/1997, s. 61–62.
145. Klíma, Antonín: *Boj o Hrad. Díl 1, Hrad a Pětka (1918–1926)*. Robert Kvaček, 2/1997, s. 62–63.
146. Kuča, Karel: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Díl 1: A–G*. Jan Urban, 2/1997, s. 61–62.
147. Kvaček, Robert – Tomášek, Dušan: *Generál Alois Eliáš. Jeden český osud*. Vít Smetana, 2/1997, s. 63–64.
148. Loewenstein, Bedřich W.: *My a ti druzí. Dějiny psychologie, antropologie*. Jiří Rak, 5/1997, s. 61–62.
149. Lukeš, Zdeněk – Svoboda, Jan E.: *Praha 1891–1918. Kapitoly o architektuře velkoměsta*. Jindřich Vybíral, 6/1997, s. 62–63.
150. Macek, Josef: *Česká středověká šlechta*. Ivan Hlaváček, 4/1997, s. 62–63.
151. Mandelštamová, Naděžda: *Dvě knihy vzpomínek*. Jaroslav Cuhra, 3/1997, s. 63.
152. Manuel, Frank E.: *Rekviem za Karla Marxe*. Jan P. Kučera, 4/1997, s. 63–64.

153. *Nálevka, Vladimír: Fidel Castro. Podzim diktátora.* Michal Kopeček, 4/1997, s. 35
154. *Nečas, Ctibor: T.G. Masaryk a východní Morava. Kandidatura, vítězství ve volbách a intervenční práce říšského poslance 4. volebního obvodu českých měst na Moravě ve světle jeho korespondence z let 1907–1914.* Jiří Malíř, 6/1997, s. 63–64.
155. *Polišenský, Josef: Komenský. Muž labyrintů a naděje.* Jaroslav Pánek, 1/1997, s. 61.
156. *Polišenský, Josef: Casanova a jeho svět.* Vít Vlnas, 5/1997, s. 63.
157. *Richter, Miroslav – Vokolek, Vít: Hradec Králové. Slovanské hradiště a počátky středověkého města.* Jan Klápště, 2/1997, s. 61.
158. *Seibt, Ferdinand: Německo a Češi. Dějiny jednoho sousedství uprostřed Evropy.* Jiří Pešek, 2/1997, s. 63.
159. *Sekyrka, Tomáš – Boloňský, Stanislav – Janžura, Petr: Svatý Vojtěch. Život a smrt mučedníka.* Jan Urban, 3/1997, s. 61.
160. *Spahr, William L.: Žukov – vzestup a pád velkého generála.* Vít Smetana, 3/1997, s. 63.
161. *Spence, Jonathan D. – Chin, Annping: Čína 20. století. Posledních sto let ve fotografii.* Petra Andělová, 6/1997, s. 64.
162. *Stich, Alexandr: Od Karla Havlíčka k Františku Halasovi (lingvoliterární studie).* Zdeněk Hojda, 1/1997, s. 63.
163. *Šubrt, Jiří: Civilizační teorie Norberta Eliase.* Jiří Pešek, 3/1997, s. 64.
164. *Ternon, Yves: Genocidy XX. století. Zločinný stát.* Jan P. Kučera, 5/1997, s. 60.
165. *Třeštík, Dušan: Počátky Přemyslovců. Vstup Čechů do dějin (530–935).* Jiří Sláma, 5/1997, s. 62.
166. *Umění baroka na Moravě a ve Slezsku.* Zdeněk Hojda, 2/1997, s. 62.
167. *Utitz, Bedřich: Německo – nový stát v Evropě.* Jiří Pešek, 4/1997, s. 64.
168. *Veber, Václav: Stalin – stručný životopis.* Jiří Ellinger, 1/1997, s. 64.
169. *Vošahlíková, Pavla: Jak se žilo za časů Františka Josefa I.* Jan Havránek, 6/1997, s. 63.
170. *Žemlička, Josef: Čechy v době knížecí (1034–1198).* Jan Klápště, 4/1997, s. 61–62.

Sestavila Jiřina Urbanová